

Oblastní odbor SRS

Zemědělská 1 a

613 00, Brno

Brno 18.4.2011

SRS 030788/2011

Zpráva č. 3 oblastního odboru BRNO o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 4.4.–17.4.2011

1. Počasí

Na začátku sledovaného období převládalo teplé počasí s denními teplotami od 10 °C do 18 °C. Dne 7.4. byla zaznamenána letní teplota 25,5 °C. Noční teploty se pohybovaly v rozmezí 0 °C až 8 °C. Srážky se vyskytly 4.4. v úhrnu do 10 mm. Od 12.4. bylo zaznamenáno citelné ochlazení se studeným větrem a lokálními dešťovými přeháňkami. V závěru sledovaného období došlo k oteplení, které dle předpovědi meteorologů vydrží v následujících dnech.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Na polích probíhá setí kukuřice, slunečnice, sázení brukvovité zeleniny. Obilniny jsou ošetřeny proti plevelům a přihnojeny umělými hnojivy. Preemergentní ošetření herbicidy před setím kukuřice.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 29-32 BBCH)

První výskyt stéblolamu pšenice (*Oculimacula yallundae*) byl objeven na pochvách listů v okrese Znojmo (14.4. Hluboké Mašůvky).

Lokálně střední výskyt lemované stébelné skvrnitosti pšenice (*Rhizoctonia cerealis*) byl zaznamenán v okrese Břeclav (7.4. Hustopeče, Uherčice, 14.4. Němčičky), v okrese Znojmo až lokálně silný výskyt (14.4. Hluboké Mašůvky, Těšetice).

První výskyt obecné krčkové a kořenové hniloby (*Fusarium spp.*) byl objeven na pochvách listů v okrese Břeclav (Němčičky 7.4.).

Aplikaci fungicidů je třeba provést v růstové fázi BBCH 30-32 při napadení 15-25 % hlavních odnoží, nebo když více jak 15 % rostlin vykazuje příznaky napadení pod 1.sloupnutou pochvou.

První výskyt tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*) byl zjištěn v okrese Břeclav (7.4. Starovice, Hustopeče, 14.4. Horní Bojanovice), v okrese Znojmo (14.4. Těšetice).

První výskyt nové infekce padlí pšenice (*Erysiphe graminis f. sp. tritici*) byl objeven v okrese Břeclav (7.4. Horní Bojanovice, Boleradice), okrese Znojmo (14.4. Hluboké Mašůvky).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Lokálně střední výskyt poškození hrbáčem osenním (*Zabrus gibbus*) byl zaznamenán v okrese Břeclav (18.4. Bulhary)

První výskyt dospělců kohoutka černého (*Oulema lichenis*) a kohoutka modrého (*Oulema melanopus*) byl zaznamenán na okresech Znojmo (7.4. Dyje), Břeclav (12.4. Horní Bojanovice), Kroměříž (12.4. Loukov, Osíčko), Vsetín (12.4. Choryně).

Přímá ochrana spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smykáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vyhlých více jak 50 % larev.

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – střední výskyty byly zjištěny v okresech Znojmo (Dobšice, Bantice), Břeclav (14.4. Starovice), Kroměříž (13.4. Zahnašovice), Vsetín (12.4. Kladeruby).

JEČMEN OZIMÝ (RF 25–32 BBCH)

První výskyt nové infekce padlí ječmene (*Erysiphe graminis* f. sp. *hordei*) na listech byl objeven v okresech Břeclav (14.4. Starovice, Uherčice), Znojmo (7.4. Velký Karlov).

Lokálně střední výskyty sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*) byly sledovány na okresech Znojmo (Velký Karlov, 7.4.), Břeclav (14.4. Starovice).

Lokálně silné výskyty spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*) byly objeveny na okrese Brno-venkov (Žabčice), nové infekce na listech byly objeveny v okrese Znojmo (Velký Karlov, 7.4.).

Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob obvykle od růstové fáze BBCH 30. Je třeba střídát skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

První výskyt kyjatky osenní (*Sitobion avenae*) na listech byl zaznamenán v okrese Znojmo (Velký Karlov, 7.4.).

První výskyt kohoutka černého (*Oulema lichenis*) a kohoutka modrého (*Oulema melanopus*) na listech byl zaznamenán na okresech Znojmo (Velký Karlov, 7.4.), Břeclav (14.4. Starovice), Uherské Hradiště (4.4. Drslavice).

Ošetření se provádí při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. zjištění 0,6 vajíček nebo larev na jednu odnož.

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – střední výskyty byly zjištěny v okrese Znojmo (Bantice).

JEČMEN JARNÍ (RF 13-21 BBCH)

První výskyt sít'ovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*) byl objeven na okresech Uherské Hradiště (6.4. Ostrožská Nová Ves), Znojmo (13.4. Tasovice), Břeclav (14.4. Horní Bojanovice).

První výskyt dřepčíka obilního (*Phyllotreta vitulla*) na listech byl zjištěn na okrese Znojmo (7.4. Božice).

První výskyt kohoutka černého (*Oulema lichenis*) a kohoutka modrého (*Oulema melanopus*) na listech byl zaznamenán na okresech Uherské Hradiště (6.4. Ostrožská Nová Ves), Znojmo (7.4. Božice).

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 12-13)

První výskyt dospělců listopasů (*Sitona* spp.) byl zjištěn na okrese Znojmo (7.4. Bantice).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 51-55 BBCH)

První výskyt imag blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*) na květenstvích byl zjištěn v okresech Brno-venkov (12.4. Smolín), Znojmo (4.4. Dobšice), Uherské Hradiště (11.4. Polešovice), Zlín (11.4. Halenkovice), Kroměříž (13.4. Třebětice), Vsetín (12.4. Kelč).

První výskyt larev dřepčíka olejového (*Psylliodes chrysocephalus*) v řapících listů byl zaznamenán v okrese Znojmo (5.4. Dobšice).

První výskyt vajíček krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*) a krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus pallidactylus*) na řapících listů byl zjištěn v okresech Brno-venkov (4.4. Smolín), Zlín (7.4. Halenkovice).

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – lokálně střední až silný výskyt výhrabků byl zjištěn v okrese Znojmo (Těšetice, Mackovice).

PÍCNINY

VOJTĚŠKA SETÁ (RF 25 BBCH)

První výskyt kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*) byl zjištěn na okrese Znojmo (13.4. Suchohrdly u Znojma).

Všeobecně střední až silný výskyt výhrabků hraboše polního (*Microtus arvalis*) byl sledován ve víceletých porostech na okrese Břeclav (Hustopeče, Diváky, Velké Němčice). Ohniskový střední výskyt byl zjištěn na okrese Kroměříž (13.4. Ludslavice).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 55-57 BBCH)

První výskyt primární infekce letorostů padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*) byl zjištěn na okrese Znojmo (7.4. Hrádek).

Včasná a opakovaná mechanická odstraňování primárně napadených částí stromů („pomoučené“ listové a květní růžice) omezí sekundární šíření padlí. Chemická ochrana vyžaduje pravidelná fungicidní ošetření v intervalu 7-10 dnů od fenofáze BBCH 56-57 (stadium růžového poupěte) až do poloviny července.

Od počátku měsíce dubna je v provozu lapač askospor strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*) v k.ú. obce Nosislav. Na uvedené lokalitě se v minulém týdnu nevyskytly žádné srážky a dosud nebylo zaznamenáno uvolnění askospor.

Podle sum teplot bylo zralosti askospor dosaženo 7.4. Infekce strupovitosti se předpokládá s příchodem srážek, doporučena je preventivní aplikace.

První výskyt nymf mšice jabloňová (*Aphis pomi*) na listech byl zaznamenán na okresech Břeclav (11.4. Velké Němčice), Uherské Hradiště (7.4. Zlechov).

Práh škodlivosti je 10 jedinců na 100 květních (listových růžic před květem, nebo 10 kolonií na 100 květních růžic.

První výskyt housenek obalečů slupkových a pupenových (*Tortricidae*) byl zjištěn na okresech Znojmo (Těšetice, 6.4.), Břeclav (11.4. Velké Němčice, Němčičky).

První výskyt housenek píďalky podzimní (*Operophtera brumata*) byl zjištěn na okresech Břeclav (11.4. Němčičky), Znojmo (Těšetice, 13.4.).

Ošetření proti přezimujícím housenkám provedeme při zjištění 1,5-3,5 jedinců/1m větvíček, nebo při nálezů 3 a více housenek na 100 pupenů.

První výskyt larev květopasa jabloňového (*Anthonomus pomorum*) byl zjištěn v okrese Břeclav (8.4. Němčičky).

První výskyt dospělců zobonosky jablečné (*Caenorrhinnus aequatus*) byl zaznamenán v okrese Břeclav (15.4. Němčičky).

Monitoring výskytu se provádí sklepáváním, práh škodlivosti je více jak 5 brouků na 100 sklepů. Při překročení prahu škodlivosti je potřebné ošetření před květem. Pokud je překročen práh škodlivosti až po odkvětu, postačuje ošetření zároveň se zásahem proti pilatce jablečné.

HRUŠEŇ (RF 54-56 BBCH)

První výskyt imag mery skvrnitě (*Cacopsylla pyri*) na větvích byl zjištěn v okresech Vsetín (7.4. Kunovice), Břeclav (8.4. Němčičky).

Při výskytu 100 a více nymf na 100 květních pupenů nebo květních a listových růžic se doporučuje larvicidní ošetření.

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 59-61 BBCH)

Většina intenzivních výsadeb je ošetřena proti moniliové spále (*Monilinia laxa*). Ošetření je vhodné zopakovat při dokvétání, pokud přetrvávají vhodné podmínky pro infekci (deštivé počasí a teploty pod 13 °C).

První výskyt imag pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*) a pilatky žluté (*Hoplocampa flava*) na bílých lepových deskách byl zaznamenán v okrese Břeclav (8.4. Němčičky).

Ošetření proti dospělcům se zahájí bezprostředně po zjištění prvního výskytu imag na lepových deskách. Další možností je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček. Optimální doba pro začátek aplikace nastává v době, kdy se alespoň u 50% vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku. Tomuto stadiu přibližně odpovídá i teplotní suma SET (h)=1900°C měřená od začátku kalendářního roku.

První výskyt vylíhlých nymf mšic (*Aphididae*) na pupenech byl zjištěn v okrese Znojmo (Těšetice, 8.4.).

První výskyt housenek píďalky podzimní (*Operophtera brumata*) byl zjištěn na okresech Břeclav (11.4. Němčičky), Znojmo (Těšetice, 13.4.).

Ošetření proti přezimujícím housenkám provedeme při zjištění 1,5-3,5 jedinců/1m větviček, nebo při nálezů 3 a více housenek na 100 pupenů.

První výskyt housenek molovky pupenové (*Argyresthia pruniella*) v pupenech byl zjištěn v okrese Znojmo (Hrádek, 7.4.).

Drobné ovoce

RYBÍZ

Lokálně střední výskyt mšice rybízové (*Cryptomyzus ribis*) byl zjištěn v okrese Břeclav (7.4. Mikulov, Hrušky).

OKRASNÉ DŘEVINY

BRSLÉN

Líhnutí zakladatelek mšice makové (*Aphis fabae*) bylo pozorováno v okresech Znojmo (4.4. Dobšice), Uherské Hradiště (7.4. Nivnice).

VOLNÁ ZELENĚ

První výskyt dospělců **zobonosky ovocné (*Rhynchites bacchus*)** byl zaznamenán v okrese Brno –venkov (7.4. Blučina)

První výskyt dospělců **chrousta obecného (*Melolontha melolontha*)** byl zaznamenán v okolí Mikulova dne 4.4., přičemž od 11.4. převládá střední výskyt.

ZELENINA

ČESNEK

V okrese Břeclav (Kašnice) bylo zjištěno podezření na **virovou žlutou zakrslost cibule (*Onion yellow harf virus-OYDV*)**.

Na listech byly zjištěny larvy **třásněnky zahradní (*Thrips tabaci*)** okres Břeclav (15.4. Kašnice).

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Eliška Kopřivová